

Bilaga 3

Felrapportering dammar

Felrapporteringsregistret är kopplat till gruvdammsregistret och nås via SveMins hemsida www.sveamin.se. Registret skall fungera som ett verktyg för industrin för att bygga upp ett lättillgängligt statistiskt underlag för att förbättra kunskapsåterföringen till industrin.

Vad är en Rapportervärd omständighet

En omständighet är rapportervärd om den lett till dammbrott eller under ogynnsamma omständigheter skulle kunnat leda till dammbrott. Här anges inga exakta gränser för vad som är rapportervärd eller inte. Det avgörs av rapportören som själv, eller i samråd med dammtekniskt sakkunnig och dammsäkerhetsansvarig, bedömer om händelsen kan eller kunnat påverka dammsäkerheten. Händelser och avvikelser som framkommer vid fördjupade inspektioner¹ och inspektioner ska också rapporteras i denna form, även om besiktningen eller inspektionen dokumenteras på annat sätt.

Omständigheten (avvikelsen) bedöms med de standardiserade bedömningsklasserna på samma sätt som vid fördjupad inspektion² eller inspektion om inte bedömningsklass redan är satt.³ Händelser med bedömningsklasserna BK3-BK5⁴ skall rapporteras och⁵ kan senare användas för statistiska bearbetningar.

För att tydliggöra hur ”nära” en olycka händelsen var finns en allvarlighetsgradering. En **olycka** har inträffat då skadan faktiskt är skedd, t ex dammen brustit till viss del, *dammens inneslutande funktion har upphört att fungera*. En **incident** är då säkerheten varit allvarligt hotad, *där en snabb åtgärd måste vidtas för att undvika ett dammhaveri*, men hotet avväjdes.

Registret för felrapportering beskriver inte enbart en enstaka händelse utan ett händelseförlopp. Förloppet delas upp i en initierande händelse och dess följdhändelser. Exempel) Onormalt höga vattennivåer har uppstått i ett magasin på grund av att ett utskov var feldimensionerat. Den initierande händelsen är då konstruktionsfel med onormal vattennivå som följdhändelse.

Vid tvekan skall rapport skrivas därför att den kan bidra till ökad säkerhet vid en annan damm. Här nedan anges några exempel.

Skada och fel på damm, utskov, vattenvägar eller kraftstationsintag.

Onormalt läckage, Grumligt läckvatten eller kraftiga ändringar i läckaget.
Synliga försämringar såsom sprickor, sättningar och speciellt sjunkhål, erosion av dammkrön och slänter, strukturförändringar, materialförändringar och materialrörelser.

Igensättning av utskov så att anläggningens totala avbördningskapacitet minskar kraftigt.

Skada och fel i manöver-, styr- och övervakningsutrustning

Utebliven eller felaktig funktion i övervakningsutrustning för luckor, hjälpkraftsystem, kontroll- och övervakningssystem eller andra säkerhetsfunktioner liksom utebliven eller felaktig funktion i peglar eller överföring av pegelinformation.

Rapportering

För varje damm ansvarar dammägaren, lämpligen RIDAS-ansvarig, för att någon person utses att vara rapportör till rapporteringssystemet. En person kan vara rapportör för en damm eller för flera dammar beroende på geografiska, organisatoriska och personella skäl. Det bör vara en person som har god kännedom om förhållandena vid dammen och som ges goda möjligheter och förutsättningar att kunna utföra rapporteringen.

Rapportören ansvarar för att Rapportervärda omständigheter beskrivs korrekt och meddelar RIDAS-ansvarig, dammsäkerhetsansvarig eller dammtekniskt sakkunnig att rapport finns klar för verifiering. Rapportering skall ske minst en gång per kalenderår.⁶ Den RIDAS-ansvarige tillser att rapporteringsrutinerna fungerar inom företaget.

⁷

⁸

Strukna RIDAS-texter

¹ /besiktningar

² /besiktning

³ Det är bara

⁴ som

⁵ som

⁶ Informationen från kansliet sänds till RIDAS-ansvariga som i sin tur vidarebefordrar informationen inom den egna organisationen.

⁷ De uppgifter som ska lämnas framgår av indataformuläret, (se sid 21) och kommentarer. Uppgifterna registreras via www.vattenreglering.se (behörighet krävs). Både preliminär och slutgiltig rapport öppnas på samma sätt.

⁸ Det efterföljande indataformuläret i RIDAS TV, avsnitt 6, bilaga 3, är struket i sin helhet liksom underbilaga 3.1 Systemlista